

Stof genoeg

CARIEN EVENHUIS

Ze hebben al wel een naam: mappies, de als moeder zorgende pappies. Maar wie een mappie tegenkomt, ontmoet een nog zeldzaam voorkomend specimen van de nieuwe vaders.

Voorlopig is herverdeling van huishoudelijk-verzorgend werk – even iets meer dan alleen kinderen verzorgen – nog een onuitputtelijk thema onder vooral vrouwen: hoe krijg ik de/mijn man ertoe om althans een deel van het werk thuis voor z'n rekening te nemen? Wachtend op de tram, sjokkend met boodschappentassen, tijdens recepties, in de koffiebar, en overall waar vrouwen elkaar tegenkomen, praten ze over methoden en ervaringen, over wat ze met overreding of harde dwang hebben uitgeprobeerd.

"Gewoon een weekje weggaan en ze aan hun lot overlaten, werkt prima."

"Ja heb ik gedaan. Zodra ik weer een voet binnen de deur zette was het afgelopen en mocht ik ook nog de troep opruimen."

"'t Ging allemaal best aardig, toen de baby er nog niet was; maar nu is hij zo druk met haar dat hij aan de gewone klusjes nauwelijks meer toe komt. En 's nachts er uit? Vergeet het: hij hoort 'r niet eens brullen, hij slaapt er gewoon door heen."

"Toen mijn man nog werkte was het lekker rustig thuis. Maar nu hij met pensioen is en, heel lief, het nodige thuis wil doen, is hij uren bezig met stofzuigen en ander schoonmaakwerk, hij is zo verschrikkelijk hygiënisch, ik word er gek van."

"Juist ja, mijn man heeft laatst alle kastjes schoongemaakt en opnieuw ingeruimd; ik kan niets meer vinden. Een ramp."

"Mijn vriend doet tegenwoordig de boodschappen. Gevolg: de keukenkast staat

vol met blikken en kant-en-klaarmaaltijden die op enig moment in de aanbieding waren. Die krijgen we in geen jaren op."
"Ach mens, doe je man gewoon de deur uit! Dat scheelt je hopen tijd en ruzie, en als je elkaar dan ziet, is het gezellig en neemt hij zonder zeuren de kinderen nog mee uit ook."

Die laatste oplossing, "doe je man de deur uit", zal de meesten al te radicaal in de oren klinken. Toch lijkt die opvatting aan populariteit te winnen, in ieder geval onder vrouwen die al wat langer de strijd in het huishouden voeren. Al zal het in de praktijk meer de wens vertolken naar een tijdje rust op het front, hardop uitgesproken is het vooral een forse waarschuwing aan het adres van de heren die met drein- en smoeswerk onder de herverdeling uit willen komen. Welke afleidingsmanoeuvres zij ook bedenken, van het ontwerpen van nog verfijnder apparaten in de keuken tot het schrijven van literaire verhandelingen over "het voordeel van vies", van meer betaalde hulp in de huishouding tot meer collectieve voorzieningen, er blijft altijd nog genoeg te doen. En wie dat doet, daarover zal toch de strijd worden voortgezet.

Men zou verwachten dat twintig jaar nadat de vrouwenbeweging het thema van herverdeling thuis op de agenda zette, er een boekenkast zou zijn volgeschreven met ervaringen, suggesties, strategieën over hoe je dat probleem aan moet pakken en hoe je succes kunt boeken. Helaas. Er bestaan talloze handboeken over de organisatie en techniek van het huishouden, over de consument, over hygiëne, en noem maar op. Op beleidsniveau wordt in het kader van bevordering van zelfredzaamheid al jaren gepraat

pen. Wij ho-
eniging be-
ken zijn ook
pen en een
nelde num-

t vak in de
hevigheid.
), waarin de
p alle moge-
l-pagina vo-
oek een bij-
cht met een
ties die zich
privésfeer.
attenderen
saties op de
amer inge-
ing, waarin
nwezig wa-
chting Pan-
vor de Voe-
Alternatieve
Milieu-edu-
tu, de Vere-
Pedagogi-
trum voor
Kruis, het
engemeen-
ederlandse
hting Huis-
vertegen-
an WVC en

ties is bezig
g (milieube-
en, verant-
aarvoor een
onden posi-
in de Basis-
le aanwazi-
ging gering.
ebruari niet
elijk draag-
atste zal nu
akt moeten

over een vak "verzorging". Maar als het gaat om strategieën en technieken in de herverdeling, blijkt er nauwelijks materiaal te zijn.

De *Joke Smit Stichting* heeft daarom het initiatief genomen voor een project Samen Delen. Daarbij heeft ze gekozen voor een vooral speelse aanpak. Ten eerste is er een animatiefilm, "Schoon Genoeg" gemaakt, door *Ellen Meske* en *Monique Renault*. Daarin worden een aantal strategieën en dilemma's verbeeld: moet je als vrouw op alle vragen van mannen over "hoe moet het dan?" ingaan? wat als hij het beter doet dan jijzelf, of als hij er een potje van maakt? en zijn vrouwen altijd wel zo ruimhartig als het er om gaat een stukje van haar eigen territorium prijs te geven?

Voorts verschijnt er een boekje onder de titel "Vliegende Schotels". Daarin laten een vijftiental vrouwelijke (en enkele mannelijke) columnisten en tekenaars hun kennis, ervaring en fantasie los op het thema huishoudelijk werk en de verdeling daarvan. "Mannen alleen kunnen zeer veel, zelfs bloemen leuk in een vaas zetten", stelt *Hedy d'Ancona* daarin vast. "Maar zet er een vrouw naast en het is afgelopen met de zelfwerkzaamheid". *Beatrijs Ritsema* concludeert somber: "Het mooi-weer vaderschap. Ik wist wel dat het daar op uit zou draaien". De onsterfelijke uitspraak van *Maaïke Helder* (ps. *Hugo Brandt Corstius*) ontbreekt natuurlijk niet: "De rommel in huis is een samenzwering om de vrouw de hele dag zonder bevrediging bezig te laten zijn. De rommel niet meer zien - dat is het geheim van de man."

Zowel bij de film als in het boekje is een korte beschouwing gewijd aan de vraag hoe individuen of groepen met het thema herverdeling thuis verder kunnen werken.

De strijd in het huishouden is bepaald niet een zaak die in een handomdraai kan worden geregeld. Maar toch moet er, zelfs op de korte termijn, een betere oplossing te realiseren zijn dan de vrouw in de rol van "duizenddingendoekje" en de sokkenwassende man die zich afvraagt: "ben ik nu echt zo progressief of ben ik gewoon een sukkel van een vent?".

"Schoon genoeg", een animatiefilm van *Ellen Meske* en *Monique Renault*. Distributie, zowel in film- als videoversie:

Rijksvoorlichtingsdienst, Anna Pawlonastraat 76, 2518 BJ, Den Haag, tel. 070-614181; en
Cinemien, Amstel 256A, 1071 AL, Amsterdam, tel. 020-279501/238152.

"Vliegende Schotels". Over de strijd in het huishouden. Eindredactie: *Els van der Wal*. Uitgeverij Nijgh & Van Ditmar. Verschijnt begin oktober 1988.

Auteur

Mr. C. H. S. Evenhuis, Emancipatieraad, Lutherse burgwal 10, 2512 CB, Den Haag.